

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Høring - Forslag om endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning - skjerping av karakterkrav matematikk

Høgskolen i Sør-Trøndelag viser til utsendt høringsbrev med forslag til forskriftsendring med skjerping av karakterkrav i matematikk for opptak til grunnskole- og lektorutdanningene. Høgskolen har i dag en solid grunnskolelærerutdanning. Høgskolen er positiv til ønsket om å økt status for lærerutdanning og ser at skjerpet karakterkrav for opptak kan være et relevant virkemiddel. Vi stiller likevel spørsmål ved om det ikke ville vært mer hensiktsmessig å differensiere karakterkravene gjennom å knytte det til fag som studentene skal ha fordypning i, dvs. krav om 4 i norsk for de som skal bli norsklærere, 4 i engelsk for de som skal ha fordypning i engelsk og 4 i matematikk for de som skal bli matematikklærer.

Endringer i opptakskrav vil i en overgangsperiode ha negative konsekvenser for rekruttering til utdanningene når det gjelder antall søkere. De beregnede konsekvenser ut fra søkermassen ved tidligere opptak er kjent for departementet og høgskolen vil ved opptaket ha tilstrekkelig antall møtt til å kunne opprettholde studietilbudet, hvilket isolert er positivt.

Høgskolen bemerker at matematikkutdanningen i lærerutdanningen ikke er den samme som matematikkundervisning i videregående skole. Grunnskolelærerutdanningene har i dag ulike studiemodeller og det er per dato mulig å gjennomføre f.eks. grunnskolelærer 5.-10. år med innretning i norsk uten matematikk som emne jf gjeldene studieplan¹. I praksis vil derav innskjerpingen av opptakskravet være en styrking av matematikk som allmennfag, noe Høgskolen i Sør-Trøndelag ser som positivt.

Høgskolens avdeling for lærer- og tolkeutdanning påpeker at skjerpingen av opptakskravet medfører at ellers godt egnede lærere til eksempelvis språkrettet grunnskolelærerutdanning ikke vil kvalifisere til utdanning som norsk-/engelsklærer. Avdelingen ser gjerne at det burde vært et skjerpet krav i det kjernefaget studenten skal rette sin utdanning inn mot (norsk, matematikk, engelsk). Dette som supplement til forslaget om et generelt krav om karakteren 4 i matematikk alene. Slik vil lærerutdanningene oppleve enn fagrettet skjerping og ikke allmenn skjerping.

Det vises videre til tidligere praksis i opptak etter dagens karakterkrav. Her er karakteren 3 gjeldene for de som har videregående opplæring på 224 timer i matematikk, mens søkere med utvidet timetall (S1-S2 og R1-R2) dekker kravet med oppnådd karakter 2. Departementet har

¹ <https://www.emweb.no/hist/node/17266>

Opptakstjenesten

Vår dato

Vår referanse

12.11.2014

14/11892-3

ikke problematisert konsekvensene ved en ev skjerpning. Høgskolen stiller spørsmål om det faglige innholdet i bestått S1-S2/R1-R2 tilsvarer karakteren 4 i studiekompetansefaget matematikk (224 timer). Det må avklares av hensyn til veiledning av søkere.

Departementet skriver videre at det som dempende tiltak for å dekke rekrutteringsutfordringene gjøres strategiske grep med å tilby kompensatoriske forkurs for de som ikke har dekket opptakskravet i matematikk. Høgskolen bemerker at dette ikke er forkurs, men i realiteten et matematikk-/realfagskurs. Forkurs, slik det benyttes i tilknytning til ingeniørutdanningene har i utgangspunktet annen intensjon enn å gi søkere med generell studiekompetanse kompensasjon for manglende opptaksgrunnlag. Her er hensikten å gi yrkesutdannende et særskilt opptaksgrunnlag for en bestemt type utdanning, ingeniørfagene.

Lærerutdanningen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag tilbyr fra høsten 2014 alle GLU 1-7 studentene et fordypningskurs i sentrale matematiske ideer. Det er et 80 timers kurs som vektlegger matematikkunnskaper tilpasset for lærerstudenter og læreryrket. Hensikten med kurset er å styrke lærerstudenters matematikkunnskaper som er relevant for læreryrket, og bidra til nye og mer kreative måter å arbeide med faget på. Kurset er integrert med den vanlige undervisningen i Matematikk 1 1-7 men kan lett tilpasses undervisning også for 5-10. Vi mener at dette fordypningskurset er en bedre løsning enn et forkurs. For å ivareta ønsket kvalitet på studentenes prestasjoner er det lagt inn obligatoriske arbeidskrav som må være bestått for å kunne ta eksamen i faget (emnet). Arbeidskravet kan legges på et nivå som tilsvarer karakterkrav 4 fra videregående.

Høgskolen vil av hensyn til søkerne anbefale at det kompensatoriske tiltaket ikke må være fullført og bestått ved etablering av studieretten. På den måten vil søkere kun forholde seg til en søknadsportal (samordna opptak) i stedet for en kombinasjon av nasjonale og lokale opptak, som ved ingeniørutdanningene med nasjonalt opptak og lokale Y-veier og tresemesterordninger. Søkere til ingeniørfaglige studier vet allerede ved søknadstidspunkt (1.mars/15.april) hvilket opptaksgrunnlag de har, mens søkere til lærerutdanninger med skjerpet krav ikke kjenner karakteren i matematikk før eksamen avgangsåret om søker tar påbygningssløp i videregående opplæring. En kombinasjon av nasjonale og lokale opptak vil derav forvirre søkergruppen og skape uheldige dubletter i opptaksprosessen.

Et eventuelt realfagskurs for grunnskolelærere vil i praksis være kompensatoriske tiltak for å øke kunnskap i allmennfaget matematikk for søkere med for dårlig karakteruttrykk fra videregående skole og vil i ytterste konsekvens ikke være relevant for studieløpet søker er tatt opp på. Høgskolen i Sør-Trøndelag forutsetter derav at slike tiltak finansieres utenom rammebevilgning for utdanningene, da dette vil medføre økt belastning på faglig og administrativt personale.

Med hilsen

Gunnar Bendheim
Studiedirektør

Jannike Hagen Paulsen
Seniorkonsulent